

MML
MAAN-
MITTAUS-
LAITOS

INFOKIRJE RATATOIMITUS, Ristijärvi

Traficom on 21.6.2023 hyväksynyt Nuojuan raakapuuterminaalialle koskevan ratasuunnitelman

Hyväksytyt ratasuunnitelman perusteella käynnistetään ratatoimitus joka tehdään Maanmittauslaitoksen toimesta.

Ratatoimituksen ensimmäinen kokous pidetään 17.8.2023.

1. Kokouksen oleellisin sisältö kuvattu sivulla 5

TOIMITUSPROSESSI

- Maanomistajien tai muiden tahojen rata- ja yksityistiealueiden lunastuksesta, rakentamisesta tai sen käytöstä aiheutuvat menetykset ja haitalliset vaikutukset käsitellään tässä ratatoimituksessa.
- Ratatoimitus suoritetaan Maanmittauslaitoksen määräämän toimitusinsinöörin johdolla ja ratatoimituksessa käsiteltävistä asioista päätökset antaa lunastustoimikunta, johon kuuluu Maanmittauslaitoksen toimitusinsinööri sekä uskotut miehet.
- Ratatoimituksessa on tarkoitus toimeenpanna hyväksytyyn ratasuunnitelman mukaiset lunastusoikeudet, käsitellä korvauskysymykset sekä muut ratatoimitukseen liittyvät asiat, mm. rajankäynnit ja yksityistiejärjestelyt.
- Ratatoimituksessa lunastamalla hankitaan radanpitäjälle maa-alueita omistus- ja käyttöoikeudella. Rata-alueen tarpeisiin liittyvät alueet lunastetaan omistusoikeudella ja esim. yksityistiealueet pääasiassa käyttöoikeudella.

RATATOIMITUKSEN OSAPUOLTEN ROOLIT

Maanmittauslaitos

- Hoitaa toimitusprosessin.
- Toimitusinsinööri edustaa ja toimii virkavastuulla.
- Lisäksi päättävässä asemassa ovat myös nk. uskotut miehet jotka ovat kunnanvaltuuston valitseamia henkilöitä ja toimivat luottamustehtävässä.
- Toimitusinsinööri ja uskotut miehet muodostavat lunastustoimikunnan.
- Lunastustoimikunta on riippumaton lunastajasta sekä maanomistajista ja toimii puolueettomana tahona.

Lunastaja (Väylävirasto)

- Väylävirasto on ratatoimituksen hakija ja vastaa radan suunnittelusta, rakennuttamisesta ja kunnossapidosta.
- Väylävirasto maksaa ratatoimituksen kustannukset sekä siinä Maanmittauslaitoksen päättämät korvaukset.

RATATOIMITUKSEN OSAPUOLTEN ROOLIT

Urakoitsija/t

- On Väyläviraston kilpailuttama ja valitsema toimija joka hoitaa käytännön rakentamisurakan.
- Tulee pystyä toimimaan sillä alueella mikä myöhemmin haltuunotosta selviää.
- On vastuussa toiminnastaan, ja mikäli vahinkoja rakentamistöiden aikana tapahtuu, on nämä pyrittävä sopimaan vahingon tapahtuessa urakoitsijan/Väyläviraston ja maanomistajien kesken.
- Mikäli mahdollinen vahinko jää käsittelemättä, se voidaan tuoda rakentamisen jälkeen lunastustoimikunnan käsiteltäväksi.

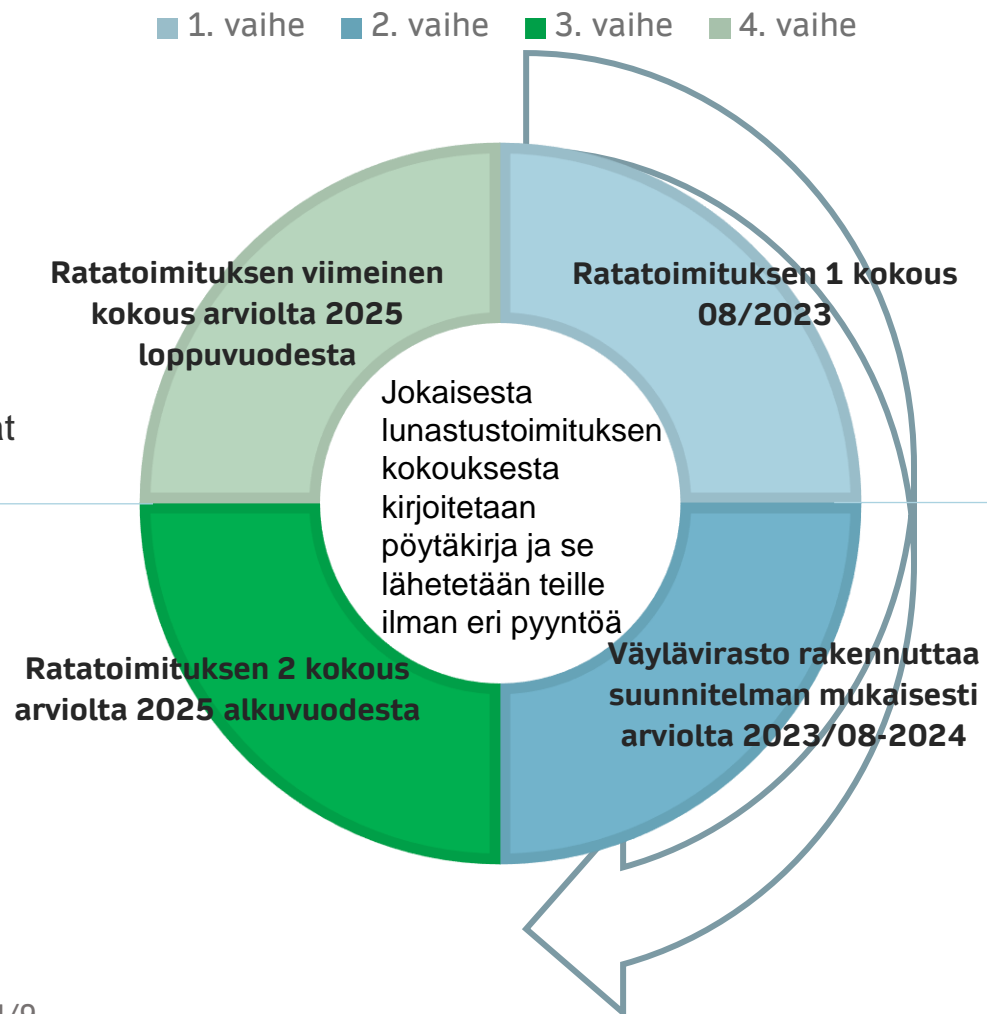
Maan- ja muiden oikeuksien omistajat

- Kaikki ne omistajat tai muiden oikeuksien haltijat, joita linjahanke koskee.
- Oikeus valvoa omia oikeuksia ja etuja.
- Ei ole velvollisuutta olla aktiivinen, lunastusprosessi hoidetaan viranomaistyönä.

RATATOIMITUKSEN AIKAJANA

ASIANOSAISTEN NÄKÖKULMASTA

- Voit osallistua kokoukseen ja valvoa omia oikeuksia.
  - Saat korvauspäätöksen menetyksistäsi
  - Voit hakea käräjäoikeudesta muutosta lunastustoimituksen päätöksiin.
  - Väylävirasto maksaa lunastustoimikunnan määräämät korvaukset
-
- Voit osallistua kokoukseen ja valvoa omia oikeuksia.
  - Kokouksen jälkeen toimitusinsinööri pyytää teiltä korvausvaatimukset kirjallisesti.

- Voit osallistua kokoukseen ja valvoa omia oikeuksia.
  - Voit esittää halutessasi ennakkokorvausvaatimuksen
-
- Vahinko- /neuvottelu- /sopimustilanteissa ole yhteydessä Väylävirastoon tai urakoitsijaan

VAIHEET

1 Vaihe (<- 08/2023)

- Maanmittauslaitos alustavasti selvittää ja inventoi menetettävän tai haitallisten vaikutusten kohteena olevan omaisuuden, sekä tekee muita tarpeellisia teknisiä tehtäviä jotta ratatoimitus voidaan aloittaa. Inventoitu omaisuusluettelo lähetetään maanomistajille ennen ensimmäistä kokousta.
- Maanomistajat kutsutaan ensimmäiseen kokoukseen jossa aloitetaan ratatoimitus ja päätetään ratasuunnitelman mukaisten alueiden ja oikeuksien hallinnan luovutuksesta lunastajalle (nk. ennakkohaltuunotto).
  - Ennakkohaltuunotto-oikeuden antaminen ratkaistaan lunastustoimituksen ensimmäisessä kokouksessa ja pääsääntöisesti luvan antamiselle ei ole esteitä.
  - Ennakkohaltuunotossa lunastustoimikunta vahvistaa omaisuusluettelon, johon kirjataan maanomistajien lunastusalueella oleva omaisuus ja muut mahdolliset tekijät joilla voi olla vaikutusta myöhemmin määrättäviin korvauksiin.
  - Tässä vaiheessa omistajilla on mahdollista vaatia nk. ennakkokorvausta siitä menetyksestä mikä lunastuksesta aiheutuu. Pääsääntöisesti ennakkokorvausta voidaan määrätä ainoastaan $\frac{3}{4}$ menetettävän maapohjan likimääräisestä arvosta.
  - Ennakkohaltuunottoa koskeva päätös ei ole valituskelpoinen, vaikka se on erittäin konkreettinen toimenpide alueiden omistajien näkökulmasta, koska voimalinja-alueen hallinta siirtyy omistajilta Väylävirastolle.

VAIHEET

2. Vaihe (08/2023 – arviolta 2024 loppuvuosi)

- Rakentaminen alkaa
- Jos rakentamisen aikana rakentamistöistä aiheutuu maanomistajille, vuokralaisille tai muille vastaaville jotain taloudellisia tai omaisuuteen liittyviä vahinkoja / haittoja, tulee maanomistajan olla ensitilassa yhteydessä urakoitsijaan tai lunastajaan.
  - Näin meneteltäessä aiheutunut vahinko pystytään todentamaan ja mahdollisuuksien mukaan korjaamaan välittömästi. Jos vahinko jää korvaamatta, voidaan se tuoda rakentamisen jälkeen lunastustoimikunnan käsiteltäväksi.

3. Vaihe (arviolta alkuvuosi 2025)

- Lunastustoimitusta jatketaan rakentamisen jälkeen.
- Maanomistajat kutsutaan jatkokokoukseen jossa käydään läpi rakentamishankkeen kulku sekä selostetaan korvausmenettely ja annetaan määräaika korvausvaatimuksille sekä lunastajan vastineelle.
- Kokouksen jälkeen toimitusinsinööri tulee pyytämään korvausvaatimukset kirjallisesti kaikilta maanomistajilta ja muilta tahoilta joihin hanke on vaikuttanut.
- Pidetään tarvittaessa myös katselmuksia maastossa.

VAIHEET

4. Vaihe (arviolta loppuvuosi 2025)

- Maanomistajat kutsutaan loppukokoukseen jossa annetaan lunastuspäätös, joka sisältää myös korvauspäätöksen.
- Lunastusmenettelyssä korvaus muodostuu kohteen-, haitan- ja vahingonkorvauksesta.
  - Kohteenkorvauksella tarkoitetaan mm. maapohjaa ja kasvillisuutta.
  - Haitankorvauksella tarkoitetaan lunastuksen jälkeen jäävälle omaisuudelle aiheutuvaa pysyväluontoista haittaa, mm. alueiden pirstoutumista, maisemahaittaa, kiinteistön arvonalenemista.
  - Vahingonkorvauksella tarkoitetaan mm. puuston ennenaikaisen hakkuun korvauksia, taimikon menetyksiä tai muita omistajille lunastuksesta aiheutuvia taloudellisia tappioita.
- Lunastustoimikunta määrää ainoastaan rahallisia korvauksia, eikä voi velvoittaa lunastajaa esim. työsuorituksiin.
- Loppukokouksen jälkeen on mahdollista hakea muutosta käräjäoikeudesta lunastustoimituksessa annettuihin päätöksiin.
- Lunastaja maksaa lunastustoimikunnan määräämät korvaukset sellaisenaan, tai mahdollisen valituksen tullessa kyseeseen oikeuskäsittelyn mukaisesti.

YHTEYSTIEDOT

Maanmittauslaitos toimitusinsinööri

Jaakko Järvitalo

jaakko.jarvitalo@maanmittauslaitos.fi

0401800783

Ratatoimituksen internetsivut

<https://www.maanmittauslaitos.fi/TN2022-700518>

Lunastaja Väylävirasto

Kari Viik (Ramboll), 0407655228, Kari.viik@ramboll.fi

Projektipäällikkö Vesa Pakarinen, p. 029 534 3149, vesa.pakarinen@vayla.fi